

T.C.

SAKARYA ESNAF ve SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

Sayı : 2017/ 986
Konu : Defter-Beyan Sistemi Hk.

22.12.2017

ODALARA 84 NOLU GENELGE

Esnaf ve sanatkârlarımızın vergilendirme ile ilgili muhasebe, kırtasiye ve benzeri giderlerinin azaltılması, muhasebe işlemlerinin kolaylaştırılması ve kayıt dışılığın azaltılması amacıyla **defter tutma, muhasebe kaydı ve beyanname işlemlerinin elektronik ortamda yapılması ve uygulanmasına** yönelik düzenlemelerin yer aldığı 486 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, 17 Aralık 2017 Tarihli ve 30273 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu tebliğe göre;

1. **Basit usulde vergiye tabi** esnafımız **01.01.2018** tarihinden itibaren,
2. **Gerçek usulde (işletme defteri tutan) vergiye tabi esnafımız** ise **01.01.2019** tarihinden itibaren **muhasebe ve defter kayıtları ile beyannamelerini** Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) bünyesinde oluşturulan www.defterbeyan.gov.tr adresinde yer alan **elektronik sistem üzerinden kaydedecek ve göndereceklerdir.**
3. **Bilanço esasına göre** defter tutan esnafımız, **defter-beyan sistemi kapsamında bulunmamaktadır.**

Başvurular aşağıda açıklandığı şekilde yapılacaktır:

1. Defter-beyan sistemini (Sistem) kullanmak zorunda olan esnafımızdan **basit usulde vergiye tabi olanlar 2017 yılı Aralık ayı içerisinde,**
2. **İşletme defteri tutanlar ise 2018 yılının Aralık ayı içerisinde ve bir defaya mahsus olmak üzere** başvuruda bulunacaklar.
3. Sistemin **ilk defa** uygulanacak olması ve **başvuru süresinin kısılması** nedeniyle öteden beri faaliyette bulunan **basit usulde vergiye tabi esnafımız ve meslek odalarımız 30 Haziran 2018 tarihine kadar başvuruda bulunabilirler.**
4. **İlk defa faaliyete başlayan** basit ve gerçek usuldeki esnafımız ise, ilgili vergi dairesine **işe başlama bildirimini verildiği günü izleyen 7. iş günü** mesai saati bitimine kadar **sistem başvurusunda bulunmak zorundadır.**
5. Başvurular gelir vergisi mükellefiyeti yönünden bağlı bulunulan vergi dairesine yapılabileceği gibi www.defterbeyan.gov.tr adresinden de yapılabilir. Elektronik ortamda yapılacak başvurular, sürenin son günü saat 23.59'a kadar yapılabilir.

Sayı :

Konu :

6. Sistem başvuruları;

- a. **Basit usulde vergiye tabi esnafın kendisi,**
- b. **Esnaf ile sözleşme yapmış olan esnaf odası veya**
- c. Varsa esnafla sözleşme yapmış olan serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) tarafından yapılabilir.
- d. İşletme defteri tutan esnafın başvurusu ise bizzat esnafın kendisi veya sözleşme yaptığı SMMM aracılığıyla yapılabilir.

7. İşletme defteri tutan esnafın Sistem başvurusunu, **esnafın üyesi olduğu meslek odalarının yapması mümkün değildir.**

Basit usulde vergiye tabi esnafımızdan;

1. Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge (naylon fatura) düzenlediği veya kullandığı tespit edilenlerin, bu durumun kendilerine **tebliğ edildiği tarihi takip eden aybaşından önce;**
2. Kanunen basit usul kapsamına girmeyen bir faaliyete başlayanların, bu faaliyete ilişkin olarak işe başlama bildirimini verdikleri günü **takip eden 7. iş gününün mesai saati bitimine kadar;**
3. Basit usule tabi olmanın şartlarını yıl içinde kaybedenlerin ise **aynı yılın Aralık ayı sonuna kadar;**
  - a. **Kendileri,**
  - b. Aracılık sözleşmesi yaptıkları **meslek odaları** veya
  - c. SMMM'ler tarafından www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya bağlı oldukları vergi dairesine başvuruda bulunmaları gerekmektedir.
4. İşletme defteri tutmakta olan esnafımızdan, **basit usule tabi olmanın şartlarını üst üste iki yıl sağladıkları için basit usule dönmek üzere başvuruda bulunanlar** ise, bu şartları sağladıkları yılın **Aralık ayı sonuna** kadar yine **kendileri veya sözleşme ile yetki verdikleri meslek odaları** ya da SMMM'ler tarafından www.defterbeyan.gov.tr veya bağlı oldukları vergi dairesine başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Sisteme Giriş:

1. Defter – beyan sistemine **ilk giriş için** öncelikle vergi dairesinden **kullanıcı kodu ve şifre** alınması gerekmektedir.
2. Esnafımız, **bağlı olduğu vergi dairesine** başvuruda bulunarak kullanıcı kodu ve şifre bilgilerini alabilir.

Sayı :

Konu :

3. Meslek odalarımızın ise EK-1'de yer alan "Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerin Beyannamelerinin Elektronik Ortamda Gönderilmesine Aracılık Yetkisi Talep Formu" doldurmak suretiyle bağlı oldukları vergi dairesinden kullanıcı kodu ve şifre almaları gerekmektedir.

4. Meslek odalarımızca alınacak kullanıcı kodu ve şifre ile sisteme giriş yapıldıktan sonra, sistem üzerinden oda çalışanlarına ayrıca yetki verilebilecek, çalışanlar için sistem üzerinde kullanıcı kodu ve şifre üretilebilecektir.

Kayıt Zamanı ve Diğer Kayıt İşlemleri:

1. Basit usulde vergiye tabi esnafımızın kayıtları üçer aylık dönemler halinde sisteme girilecektir.

2. Her üç aylık dönemin gelir ve gider belgelerinin bu dönemi takip eden ayın sonuna kadar sisteme girilmesi zorunludur. Örneğin, Ocak-Şubat-Mart aylarına ait gelir ve gider belgelerinin Nisan ayının sonuna kadar sisteme girilmesi gerekmektedir.

3. Sistemin ilk kez kullanılacak olması nedeniyle bir defaya mahsus olmak üzere, 2018 yılının Ocak – Haziran dönemine ait altı aylık belgelerin, 31 Temmuz 2018 tarihine kadar sisteme girilmesi mümkündür.

4. Ancak, 2018 Temmuz ayından itibaren kayıtların yine üçer aylık dönemler halinde sisteme girilmesi zorunludur.

5. Basit usulde vergiye tabi esnafımızın kayıtlarının üyesi olduğu meslek odalarınca veya sözleşme yaptığı SMMM'ler tarafından sisteme girilmesi zorunludur.

6. Dolayısıyla, basit usuldeki esnafımızın vergi dairesinden almış oldukları kullanıcı kodu ve şifre ile kendi kayıtlarını kendilerinin sisteme girmesi mümkün değildir.

7. Esnaf, almış olduğu kullanıcı kodu ve şifre ile yalnızca sistem üzerindeki bilgilerini görüntüleyebilir, ancak bu bilgileri değiştiremez veya yeni bir bilgi giremez.

8. Dolayısıyla, basit usulde vergiye tabi esnafımızın alış ve giderleri ile satış ve hasılatlarına ilişkin bilgiler yalnızca meslek odalarınca veya SMMM'ler tarafından kayda alınabileceğinden, meslek odaları ve SMMM'ler, kendilerine gelen belgelerin sisteme doğru bir şekilde kaydedilmesinden sorumludur.

9. Sisteme yanlış girilen kayıtların yine sistem üzerinden düzeltilmesi mümkündür. Bu kapsamda yanlış girilen kayıt düzeltilebileceği gibi, bu kayıtlar tamamen iptal edilerek yeniden sisteme girilebilir.

10. Basit usul hesap özeti, sisteme girilen kayıtlar çerçevesinde sistem tarafından otomatik olarak üretilecektir.

Sayı :

Konu :

11. İşletme defteri tutan esnafımızın defter kayıtlarının ise, ait olduğu ayın katma değer vergisi beyannamesinin verilmesi gereken son güne kadar sisteme girilmesi gerekmektedir. Örneğin **2019 yılının Ocak** ayına ait kayıtların **24 Şubat 2019** (bu tarih cumartesi gününe denk geldiğinden 26 Şubat 2019) tarihine kadar sisteme girilmesi zorunludur.

12. Meslek odalarımızın işletme defteri tutan üyelerinin kayıtlarını sisteme girmeleri mümkün değildir. Bu kayıtlar yalnızca SMMM'ler tarafından tutulacaktır.

13. İşletme defteri tutan esnafımızın **defter onayları**, sistem üzerinden Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından **elektronik** olarak yapılacak, **2019 yılından itibaren** kâğıt ortamında defter tutulmayacağı için işletme defterlerinin **noterlere tasdik ettirilmesine de gerek kalmayacaktır.**

14. **2018 yılı için** işletme defterleri **son kez noterlere tasdik** ettirilecektir. Bu tasdik işleminin SMMM'ler tarafından yapılması halinde SMMM'lere defter tasdik ücreti, kırtasiye gideri veya benzeri adlar altında **herhangi bir ödeme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.** Defter tasdikleri için yüksek bedeller talep edilmesi halinde esnafımız **kendi defterini kendisi notere tasdik** ettirebilecektir.

15. 2019 yılından itibaren elektronik ortamda tutulacak olan işletme defterlerinin kapanış onayı ilgili hesap dönemini takip eden yılın **Nisan ayı sonunda** yine GİB tarafından elektronik olarak yapılacaktır.

Defter ve Kayıtların Muhafazası:

1. Defter beyan sistemi üzerinden elektronik olarak girilen defter ve kayıtlar, GİB tarafından muhafaza edilecektir.

2. Esnafımızın, **defter ve kayıtlarını** kâğıt ortamında **çıktı alarak saklamalarına gerek bulunmamaktadır.**

3. Kendisinden defter ve kayıtlarının ibrazı talep edilen esnafımız, talepte bulunan kişi/kurum ile ibrazı talep edilen bilgilerin içeriğini ibraz talep yazısının bir örneği ile birlikte **ibraz süresinin sonundan en geç 10 gün önce** bağlı olduğu vergi dairesi aracılığıyla Gelir İdaresi Başkanlığına bildirecektir.

Oda ile Üye Arasında Sözleşme Yapılma Zorunluluğu:

Basit usul muhasebe işlemlerinin **meslek odalarımızca** yapılması halinde, **oda ile üye** arasında **EK-2'de** yer alan "*Defter-Beyan Sistemi Kullanımı Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi*"nin yapılması **zorunludur.**

Sayı :

Konu :

Sistemden Çıkış:

1. Ölüm, mükellefiyetin sonlanması veya başka herhangi bir nedenle mükellefiyetin sonlanması halinde, mükellefiyetin **terkin edildiği tarih** itibariyle sistem kullanılmayacaktır. Ancak, mükellefiyetin sona erdiği tarihe kadar olan kayıtlar sisteme girilebilecektir.

2. Diğer taraftan, basit usulde veya gerçek usulde işletme defteri tutan esnafın herhangi bir nedenle **bilanço usulünde defter tutmaya başlaması halinde** de bu usulde defter tutulmaya başlanan **takvim yılının başından itibaren** sistemin kullanılması mümkün değildir.

3. Yukarıda yazılı nedenlerle sistemden çıkılması, sisteme girilen kayıt ve bilgilerin görüntülenmesine engel teşkil etmez.

Sorumluluk:

1. Basit usulde vergiye tabi esnafımız, gelir ve gider belgelerinin doğruluğundan ve zamanında meslek odasına veya SMMM'ye tesliminden sorumludur.

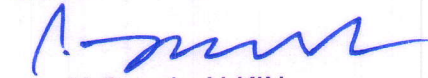
2. Meslek odası ve SMMM'ler ise esnafın belgelerini doğru bir şekilde sisteme kaydedilmesinden ve bu belgelere göre beyannamelerin ve diğer dilekçe ve bildirimlerin doğru ve zamanında sisteme girilmesinden sorumludur.

3. **Meslek odalarınca** belgelerin sisteme **doğru ve zamanında** kaydedilmemesi halinde doğacak olan vergi ziyanına bağlı vergi, *gecikme faizi* ve **vergi cezasından meslek odalarımız da esnafa beraber** müştereken ve müteselsilen **sorumlu bulunmaktadır**.

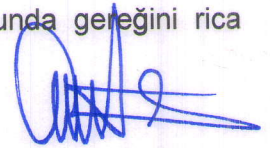
4. İşletme defteri tutan esnafımızın bilgilerinin doğru ve zamanında sisteme girilmemesi halinde ayrıca **700 TL** (2017 yılı için) **özel usulsüzlük cezası** kesilecektir.

5. Vergi dairelerinden kullanıcı kodu ve şifre almış esnafımız ile meslek odası yöneticileri ve çalışanları, bu kullanıcı kodu ve şifrelerin **güvenliğinden sorumludur**. Sistem kullanıcılarının kullanıcı kodu ve şifrelerini bir başkasıyla paylaşmaları kesinlikle yasaktır.

Bilgilerinize ve odanıza bağlı olan üyelerinize duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

M. Cengiz ALKIN
Genel Sekreter Yardımcısı

Hasan ALIŞAN
Başkan

EKLER:

EK-1: 1 adet Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerin Beyannamelerinin Elektronik Ortamda Gönderilmesine Aracılık Yetki Talep Formu (2 sayfa)

EK-2: 1 adet Defter Beyan Sistemi Kullanımı Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi (2 sayfa)